

Fra aftægtskontrakt til bygning af Birkehøj

Skrevet af Niels Nørgaard Nielsen med god hjælp fra Villy Gregersen

Før i tiden var det sådan, at det var almindeligt, navnlig i landdistrikterne, at de ældre efter at have solgt bedriften til næste generation, blev boende på ejendommen, og at der blev indgået en aftægtskontrakt, der forpligtede den unge generation til at tage sig af den ældre. En sådan kontrakt blev indgået i forbindelse med overdragelsen af ejendommen. En kontrakt kunne fx komme til at lyde i sin helhed:

Køberen og fremtidige ejere af den herved solgte ejendom er forpligtede til uden vederlag at levere mig, så længe jeg lever, bolig og ophold på ejendommen, således at der overlades mig til min udelukkende rådighed et værelse med varme, kosten ved ejerens bord, vask og renholdelse, pleje og pasning i sygdomstilfælde samt linned og gangklæder. Jeg har ret til når som helst af fraflytte ejendommen og da i stedet for aftægten at forlange 2000 kroner, der vil være at udbetale mig portofrit og skadesløst samtidig med at jeg fraflytter ejendommen, dog tidligst to måneder efter at jeg har meddelt ejendommens ejer min beslutning om at fraflytte.

Ingvard Kristoffersen ivrigt optaget af kurvefletning i sin aftægtsstue på Harrildvej

Til sikkerhed for skadesløs opfyldelse af foranstående aftægt, hvis kapitalværdi ansættes til 2000 kr., meddeles mig, sælgeren, 3. prioritets panteret i den solgte ejendom med tilbehør oprykkende i henhold til lovgivningens bestemmelser næst 10.000 kroner til Husmandskreditforeningen og pantebrev til Østerhornum Sparekasse for 3000 kroner til årlig rente 4½ % og med halvårlige afdrag. Nærværende skøde begæres tinglyst og noteret på ejendommen som pantstiftende i så henseende.

Alderdomshjemmet i Støvring

Havde de ældre ikke den mulighed, var der tilbage i tiden kun fattighuset at ty til; et meget lidt attraktivt sted at tilbringe alderdommen. Derfor blev der op gennem 1900-tallet rundt om i landet bygget mange alderdomshjem. Det skete dog først meget sent i Øster Hornum Kommunes tid, hvor man klarede sig med at købe det nødvendige antal pladser i nabokommuner, som fx en plads på alderdomshjemmet i Støvring.

Birkehøj under opførelse i 1969

Øster Hornum Sogneråd besluttede sidst i 1960'erne at der skulle bygges alderdomshjem, nu kaldet plejehjem, i Øster Hornum.

I 1970 indgik Øster Hornum Kommune i Støvring Kommune, men man nåede lige at opføre Birkehøj – så var man da sikret! At man efterfølgende overlod regningen til den nydannede Støvring Kommune er så en anden historie!

I 1967 gik byggeriet så småt i gang, idet der først skulle foretages en stor terrænregulering.

Birkehøj under opførelse 1969

Store mængder jord blev flyttet fra området tættest på Østervang til området længst mod vest. Herfra falder terrænet nu brat ned mod byen. Selve byggeriet gik i gang i 1968.

Det var lokale håndværkere, der stod for det meste af byggeriet. Kun de opgaver lokale håndværkere ikke magtede, blev udført af udenbys firmaer.

Her er det muremester Henning Ditlev Pedersen i hvidt murer-tøj, der er i aktion.

Birkehøj under opførelse 1969, murersvend Søren Thrysoe ses til venstre

Byens anden muremester Hans Jørgen Thrysoe var ligeledes involveret i byggeriet.

Godt murerarbejde udføres naturligvis med gode mursten!

Birkehøj under opførelse 1969

Tømremester Robert Rasmussen, der her er med til at sætte spær op, stod for tømmer- og snedkerarbejdet i samarbejde med brødrene Haase.

For el-installationerne stod el-installatør Aage Lauritsen, mens smedemester Villy Gregersen stod for vand- og varmeinstallationerne.

Flaglinen monteres på flagstangen inden indvielsen

Ove Haase, Carl Haase og Mikael Pedersen gør flagstangen klar på indvielsesdagen.

Birkehøj på indvielsesdagen

Leder af alderdomshjemmet Birte Mathiesen blev ansat 1. august 1969 og de første beboere flyttede ind 1. september, selv om byggeriet knap var færdigt på det tidspunkt.

Birkehøj ses her færdigbygget tidligt i 1970.

Flaget er hejst i anledning af den officielle indvielse, hvor Rebild-spillemandene underholdt, og der blev danset.

Spisestuen på Birkehøj

Øster Hornum Kommune blev nedlagt 1. april 1970 for at indgå i den nydannede Støvring Kommune, som fik overladt regningen for det nybyggede Birkehøj.

Møblementet var af god kvalitet som her i spisestuen og farvesætningen i typisk sen-tresserstil.

Juleforberedelser på Birkehøj

Der var på Birkehøj mulighed for at beskæftige sig med flere forskellige slags håndværk. Her er det juledekorationer, der fremstilles op til julen 1970.

Beboerne på Birkehøj fremviser produktionen op til jul 1970

Kort før jul blev produkterne af november og december måneds flid vist frem på en udstilling.

*Farvebillederne er taget af
Villy Gregersen*